

STRATEGI

Dogme-kommunerne skal ved offentligt og støttet nybyggeri samt vedligeholdelse dokumentere, at der planlægges og projekteres miljørigtigt, og at miljø vægtes på linje med arkitektur, funktion og økonomi.

Inden for de fire udvalgte områder skal man som professionel aktør dokumentere følgende:

PLANLÆGNING

Der skal foreligge en redegørelse for den valgte bebyggelsesplan/placering og valg af forsyning.

PROJEKTERING

Der skal projekteres efter "Håndbog i miljørigtig projektering" eller tilsvarende værktøjer.

UDFØRELSE

Det skal dokumenteres, at den udførende udviser miljørigtig adfærd under hele byggeprocessen.

DRIFT OG VEDLIGEHOLD

Ved enhver byggesags afslutning skal der overdrages og følges op på kvalitetssikringsmateriale og drifts- og vedligeholdelsesmanualer.

LINKS

Nyttige links til planlægning og projektering af miljørigtigt byggeri og anlæg

www.abcplanner.dk

ABCplanner: Digitalt værktøj til miljørigtig projektering

www.byogbyg.dk

BEAT2002: Digitalt værktøj til miljøvurdering af byggevarer, bygningsdele og bygninger

www.planogarkitektur.dk

Retningslinier for miljøorienteret byfornyelse og nybyggeri

www.byplanlab.dk

Dansk Byplanlaboratorium

www.dcue.dk

Dansk Center for Byøkologi

www.dsbo.dk

De store bygningers økologi

www.mst.dk

Miljøstyrelsen: Miljøstyrelsens lister og vejledninger, information om materialer og miljø.

www.kkplanner.dk

Københavns Kommunes værktøj til miljørigtig projektering.

INDLEDNING

Disse retningslinjer er gældende minimumskrav til bæredygtighed i forbindelse med kommunalt nybyggeri og vedligeholdelse samt i forbindelse med byfornyelse.

Der er udvalgt fire faser inden for byggeri, hvor disse temaer i særlig grad skal behandles.

De fire faser er:

- PLANLÆGNING
- PROJEKTERING
- UDFØRELSE
- DRIFT OG VEDLIGEHOLD

LÆSEVEJLEDNING

Side 3:

Overordnede retningslinjer for rutinerede rådgivere

Side 4-7:

Uddybende stikord for den mindre rutinerede

Side 8:

Links på nettet

DOGME 2000

Dogme 2000 for kommuner og miljø er et samarbejde mellem kommuner, der vil gøre en ekstra indsats for at beskytte og forbedre miljøet og arbejde langsigtet med at udvikle et bæredygtigt lokalsamfund.

De deltagende kommuner er: Albertslund, Ballerup, Fredericia, Herning og København.

Retningslinjer for miljørigtigt byggeri og tilhørende anlæg i Dogme kommunerne

(et oplæg til minimumskrav)

REV. 07.10.2005

Albertslund Kommune
Ballerup Kommune
Fredericia Kommune
Herning Kommune
Københavns Kommune

PLANLÆGNING

Bebyggelse

- Bygningens placering i forhold til sol, vind og eksisterende beplantning og terræn vurderes
- Attraktive levesteder for dyr og planter skabes
- Befæstede arealer minimeres for at fremme nedsvining
- De øverste 0,5 meter på ubefæstede arealer skal bestå af rene materialer
- Legearealer med stort slid skal dækkes med min. 1 meter dokumenteret ren jord
- Det øverste rene lag skal på ubefæstede arealer adskilles fra forurenede jord med signalnet
- Der sikres mod trafikstøj: højst 55 dB(A) på minimum en af boligens facader, øvrige facader maks. 65 dB(A)
- Dagslyset udnyttes optimalt under hensyntagen til overrothedning
- Overskudsjord genbruges i videst muligt omfang indenfor området

Udvælgelse af indsatsområder på forsyningsområdet

For at minimere ressourceforbruget skal alle større bygninger udføres med en hensigtsmæssig zoneopdeling Ressourceforbruget skal overvåges ved hjælp af for eksempel CTS – anlæg eller lign.

El

- Alternativt el-forsyning - solceller, vindkraft eller lignende - vurderes

Vand

- Genanvendelse af regnvand vurderes f.eks. til nedsvining eller fælles vaskeri
- Genanvendelse af gråt spildevand vurderes f.eks. til nedsvining eller toilettskyld

Varme

- Lokal varmforsyning vurderes
- Alternativt rumopvarmning vurderes, som for eksempel varmepumper, solceller og solvarme
- El udelukkes til rumopvarmning i permanente bygninger
- Energiforbrug i bygninger skal minimum være på niveau med tillæg til energikravet i BR 95, dog minimum Klasse 2 ved nybyggeri

PROJEKTERING

Materialievalg

- Materialer vælges ud fra princippet om maksimal levetid og minimum drift og vedligehold
- Vælg materialer med ingen eller kun lav grad af forarbejdning under hensyntagen til miljø og lav energiforbrug
- Fornyelige og genanvendelige materialer til væsentlige delkomponenter vælges, hvor det er muligt
- Indeklimalmærkede eller miljømærkede produkter vælges, hvor det er muligt
- Rengørings- og vedligeholdelsesvenlige materialer vælges
- Materialer skal efter endt brug til nedknusning eller genanvendelse
- Materialer til deponi efter endt brug må ikke anvendes

Ressourceforbrug

Selvstændige funktionsenheder skal være forsynet med målere

El

- Dagslyset udnyttes optimalt
- Udover et minimum af sikkerheds- og tryghedsbelysning skal der anvendes skumringsrelæ eller bevægelsesfølere til belysning af fællesarealer, opgange, kældre m.m.
- Hårde hvidevarer skal være af typen energimærke A
- Lavenergiarmatur anvendes i videst muligt omfang under hensyn til lyskvalitet
- Brug af naturlig ventilation eller hybrid ventilation vurderes

Vand

- Vandinstallationer skal være forsynet med lækagealarm
- Koldtvandsrør lægges på god afstand af andre rør eller alternativt isoleres
- Unødige lange rørtræk undgås
- Vandbesparende armaturer og dobbelt skyl på toilet skal anvendes

Varme

- Varmeinstallationer skal være forsynet med lækagealarm
- Unødigt lange rørtræk undgås
- Vinduer skal være med energiglas under hensyn til lyskvalitet

UDFØRELSE

- Ved indbygning af de valgte materialer skal hensyn til arbejdsmiljø og sikkerhed vægtes højt
- Entreprenør skal dokumentere miljørigtig adfærd i forbindelse med kvalitetssikring
- Genbrug fremmes
- Energi- og ressourceforbrug på byggepladsen begrænses
- Indretning af byggepladsen planlægges, så skader på jord og eksisterende beplantning undgås

DRIFT OG VEDLIGEHOLD

- De i planlægningsfasen valgte miljømål følges op og dokumenteres
- Rengørings- og vedligeholdelsesvenlige produkter skal anvendes
- Indeklimalmærkede produkter, f.eks. maling og rengøringsmidler, skal anvendes
- Der følges op på beskrevne mål
- Grønne regnskaber på byggeriet udarbejdes og ressourceforbruget skal følges

Udearealer

- Pesticider må ikke anvendes
- Vådområder skal beskyttes og bevares
- Beplantning med stor naturoplevelse som blomstring, bærsætning, løvfald og stor biodiversitet skal bevares
- Nedsivningsegne arealer og belægninger optimeres
- Indgreb der kan forårsage skade på grundvandsforhold skal undgås